

Delft

Jaarverslag 2021

Hospice en Vrijwilligers Palliatieve Terminale Zorg Delft

Jaarverslag 2021

Hospice en Vrijwilligers Palliatieve Terminale Zorg Delft

Inhoud

Voorwoord	5
BBQ 2021	6
SIRE-campagne	8
Ieder mens is waardevol	10
Onze vrijwilligers, onze kanjers	13
Uitdagend en waardevol	13
Presentiebenadering	14
Statistieken 2021	16
Financiën 2021	17

Voorwoord

Ook het jaar 2021 stond helaas, net als 2020, voor een groot deel in het teken van Corona. Raakten we er aan gewend? Ja en nee. Maatregelen waren simpelweg nodig en zeker in een kwetsbare omgeving als het hospice, gebeurt dat zonder morren. In elk geval heeft de organisatie het adequaat gefikst en een compliment is dus zeker op zijn plaats. Maar, als ik dit schrijf is het voorjaar 2022 en het loslaten van de maatregelen voelt toch ook weer heel fijn.

In augustus 2021 nam ondergetekende de voorzittershamer over van Loudi Stolker. Loudi heeft deze functie 6 ½ jaar met veel energie en inzet gedaan. Tijdens onze jaarlijkse barbecue hebben we haar daar uitgebreid voor bedankt.

Die barbecue was – na een jaar vanwege corona overgeslagen te hebben – weer zeer geanimeerd. Onze vele vrijwilligers en alle andere direct betrokkenen genoten zichtbaar om in een informele setting bij elkaar te zijn. Ook hebben we in het afgelopen jaar een nieuwe secretaris gevonden. De komende jaren zullen er waarschijnlijk meer wisselingen zijn binnen het bestuur.

Onze in het najaar van 2020 ingezette zoektocht naar een nieuwe locatie voor het hospice op de begane grond in een groene omgeving blijkt niet makkelijk en blijft dus doorgaan. Toch zijn er intussen meer locaties redelijk reëel en ook letterlijk 'in onderzoek'. Het blijft spannend maar realisatie zal helaas niet snel gaan. Het perspectief op een plek waar bewoners (en ook vrijwilligers en familie) naar buiten kunnen gaan, desnoods met bed en al, en kunnen genieten van groen, bomen, vogels, enz. inspireert om te blijven zoeken.

Tenslotte: het werk in en voor het hospice is mooi en kent ook veel uitdagingen. We voorzien overduidelijk in een behoefte. Dat blijft ook de komende jaren zo. Ik dank alle vrijwilligers, verpleegkundigen, coördinatoren en overige medewerkers voor hun goede en toegewijde werk!

Dick de Leeuw (voorzitter van de Stichting Hospice en VPTZ Delft)

*Ik dank alle
vrijwilligers,
verpleegkundigen,
coördinatoren en
overige medewerkers
voor hun goede en
toegewijde werk!*

BBO 2021

Woensdag 1 september

Vanwege Corona hebben in 2020 en 2021 veel activiteiten niet kunnen plaatsvinden. Hoe fijn was het dan ook om weer bij elkaar te zijn op het vertrouwde adres bij restaurant "Onder Ons" in Delft.

Dit keer ook om afscheid te nemen van twee mensen die veel voor Hospice en VPTZ Delft hebben betekend. **Loudi Stolker** is onze voorzitter geweest van januari 2015 tot augustus 2021. In 2015 was haar eerste taak het mede tot stand brengen van een fusie tussen Hospice Delft en VPTZ Delft. Voor Loudi was ons werkveld een nieuwe wereld, maar zij las zich in, sprak met veel mensen, deed dienst als vrijwilliger en bezocht cliëntenbesprekingen. Kortom zij leerde de organisatie heel goed kennen. 6 jaar heeft zij met veel inzet de rol van voorzitter vervuld. Volgens haar eigen opgestelde rooster van aftreden was het tijd om afscheid te nemen. Dick de Leeuw is haar opvolger. **LOUDI BEDANKT!**

Ook hebben we afscheid genomen van onze **Margreet Noordam**. Margreet begon bij VPTZ Delft als thuisvrijwilliger en werd al gauw gevraagd als coördinator voor de thuisinzetten. Na de fusie met Hospice Delft bleven de thuisinzetten haar aandachtsveld. Vele jaren heeft zij met een enorme inzet mensen geholpen die thuis begeleiding nodig hadden. Margreet was altijd beschikbaar bij vragen en dat ging geregeld haar werktijden te buiten, maar dat maakte haar niets uit. Alles voor haar cliënten en hun naasten. Margreet je bent een voorbeeld voor velen en we hebben jouw inzet enorm gewaardeerd. Nu tijd om van je pensioen te gaan genieten. Zorg voor alle kleinkinderen, maar ook jezelf niet vergeten. **MARGREET BEDANKT!**

De SIRE-campagne *'De Dood. Praat erover, niet eroverheen'* is een goed initiatief

Het is uiterst belangrijk om over dit moeilijke onderwerp in gesprek te gaan. Vergeet hierbij niet de voorkeursplek te bespreken en wie er in de laatste fase betrokken zijn. En weet dat er vrijwilligers zijn die in deze laatste fase willen ondersteunen.

Meer dan de helft van de Nederlanders had op een betere manier afscheid willen nemen van iemand die overleden is, meldt SIRE. De stichting concludeert op basis van onderzoek dat Nederlanders te weinig met elkaar over de dood praten. Een onvolledig afscheid leidt tot extra verdriet en bemoeilijkt de rouw, onder meer doordat mensen daar spijt van krijgen. Daarom is de campagne gelanceerd die ervoor moet zorgen dat Nederlanders het gesprek aangegaan over dit voor veel mensen beladen onderwerp.

Wij juichen dit initiatief van harte toe. Bij het gesprek over het levenseinde zou wat ons betreft ook de voorkeursplek van overlijden moeten worden meegenomen en wie er in de laatste fase betrokken zijn. Uit onderzoek blijkt dat zo'n drie kwart van de Nederlanders thuis wil sterven. In de praktijk gebeurt dit veel minder vaak: thuis sterven is niet altijd mogelijk, bijvoorbeeld omdat er thuis onvoldoende zorg kan worden geboden en het netwerk te klein is. Pijnlijk. Te meer als je bedenkt dat dit wellicht wel mogelijk was geweest als er tijdig vrijwilligers zouden zijn betrokken. Verspreid over Nederland zijn er meer dan 12.000 opgeleide vrijwilligers actief die ingezet kunnen worden bij mensen in de laatste levensfase. Een groot deel van hen heeft een belangrijke toegevoegde waarde voor mensen die thuis willen overlijden. Ze ondersteunen bij de persoonlijke verzorging en ontlasten de mantelzorgers door hun kwaliteit "Er Zijn".

De inzet van deze vrijwilligers komt echter regelmatig niet of te laat op gang. Vaak omdat het eenvoudigweg niet bekend is bij zorgverleners en naasten dat ze deze vrijwilligers kunnen inschakelen. Daarom is de oproep: bespreek in een vroegtijdig stadium met elkaar waar je wilt sterven. Wellicht heeft een hospice de voorkeur, een huiselijke omgeving met goede zorg om de laatste fase door te brengen. Wil je liever thuis sterven, bekijk dan wie er binnen de kring van naasten in die laatste fase kan en wil ondersteunen. Is het netwerk niet groot genoeg, denk van vast na over de mogelijk inzet van vrijwilligers.

Trouwens, ook als er een groot netwerk is, kunnen vrijwilligers van onschatbare waarde zijn. Het begeleiden van een naaste in de laatste levensfase is intensief en de praktische en emotionele steun van een vrijwilliger kan dan het verschil maken. Voor het inschakelen van vrijwilligers moet soms het nodige overwonnen worden. Mantelzorgers gaan vaak door tot de grens of zelfs daaroverheen. Regelmatig horen we: hadden we jullie maar eerder ingeschakeld.

Laten we inderdaad vroegtijdig het gesprek over de dood met elkaar voeren en daarbij ook dezen (praktische) zaken meenemen. Zo dragen we er samen aan bij dat iedereen op een waardige manier kan overlijden op de plek van zijn of haar voorkeur.

Ieder mens is waardevol

Corrie is hospice vrijwilliger en vrijwilliger bij de VPTZ. We praten met elkaar over een VPTZ inzet bij Piet.

De eerste ontmoeting

Corrie: "Ik werd gebeld door de coördinator of ik naar Piet toe wilde gaan. Ze zei dat het zou kunnen dat Piet de deur niet voor me open zou doen, omdat hij het niet op had met onbekende mensen. Ik ging de volgende dag naar hem toe en belde aan. Ik zag dat hij thuis was, maar hij deed niet open. Ik wachtte een kwartier en toen deed hij toch de deur open en vroeg wie ik was. Ik zei dat ik van een vrijwilligers organisatie kwam. Ik mocht binnen komen."

Ik zeg dat ik het bijzonder vind te horen dat Corrie zo rustig en lang heeft gewacht, niet ongeduldig nog een paar keer aanbelde, of weg was gegaan na vijf minuten. Corrie: "Als er iemand van de zorg belt, gaat dat anders. Zij hebben een bepaalde taak en tijdsdruk. Heel begrijpelijk, ze moeten verder. Als VPTZ vrijwilliger heb ik dat niet. Ik heb niet een specifieke taak, "alleen" om er te zijn voor degene naar wie ik toe ga. Dat geeft rust."

Corrie: "Piet ging op de bank zitten, ik een beetje schuin tegenover hem met op een stoel. Toen zei hij tegen me: "Het is wel fijn iemand te hebben. Er komt hier nooit iemand." Hij had met niemand contact, ook niet met de burens. Gaande het gesprek bleek dat er wel thuiszorg bij hem kwam. Hij vertelde die eerste keer van alles, maar ik vroeg niet door. Het was aan hem wat hij wilde vertellen en wanneer. Hij had op iedereen commentaar. Ik heb dat zo bij hem gelaten. Zo ervaaarde hij "de dingen". Wie ben ik om daar wat van te vinden?"

Hoe ging het verder?

Corrie: "Ik heb hem een periode van een aantal maanden wekelijks gezien. Hij was blij dat ik kwam, omdat hij nooit iemand zag. Ik was er iedere vrijdag van half 11 tot 13.00 uur. Langzaam begon hij te ontdooien. Je krijgt als VPTZ vrijwilliger een heel leven mee, hoe hij het heeft beleefd. Er ontstond een vertrouwensband. Ik mocht foto's zien van zijn ouders en zijn kinderen. Hij vertelde me over zijn werk, over zijn huwelijk, zijn scheiding. Ik mocht brieven voor hem op de post doen. Hij vroeg zelfs weleens om hulp. Ik mocht ook wat meedenken, bv toen hij nog maar moeilijk naar beneden kon komen, vroeg ik "Hoe doe je dat dan met de toilet?" Of ik mocht hem eens een beetje advies geven als hij iets moeilijk vond, bv bezoek dat te lang bleef zitten. Dan zei ik: "Het gaat om jou! Maak het bespreekbaar!"

Ik heb nooit mijn telefoon nummer gegeven of toezeggingen gedaan, behalve de toezegging wekelijks te komen. Altijd! Ik ging een keer op vakantie en toen ik dat aan hem vertelde zei Piet: "Hoe kan je dat nou doen?" Dan moesten we wel samen lachen. Na twee weken was ik weer terug, hij was zo blij en zei: "Wat heb ik het gemist!"

*'Iedere inzet leert me wel iets.
Van de inzet bij Piet heb ik geleerd
hoe belangrijk het is niet iedereen
buiten te sluiten. Is er een kleine
onenigheid, open het gesprek.
Want je kunt zomaar helemaal
alleen komen te staan. Kijk om
je heen. Geef elkaar heel
even aandacht'*

Door merg en been

Corrie: "Toen Piet was overleden ging ik naar de begrafenis. We waren daar met ons vijven, "alleen" degenen die betrokken waren geweest vanuit de zorg. Niemand van de familie. Dan zie je de kist met een kaarsje erop en wij vijven op de eerste rij... dat gaat je door merg en been. Er was een muziekstuk dat hij zelf had uitgekozen met een tekst die helemaal passend was bij hoe hij het leven had ervaren. Er waren geen sprekers. Met zijn vijven gaven wij de laatste groet. Ik was de laatste die naar de ontvangstruimte ging. De vrouwen van de zorg stonden daar zo te huilen. Het was een intens moment. Dat een leven zo gaat en zo eindigt..."

Daarna

Corrie: "Iedere inzet leert me wel iets. Van de inzet bij Piet heb ik geleerd hoe belangrijk het is niet iedereen buiten te sluiten. Is er een kleine onenigheid, open het gesprek. Want je kunt zomaar helemaal alleen komen te staan. Kijk om je heen. Geef elkaar heel even aandacht. Ook als er iets vervelends is gebeurd. Vraag je af: Wat is er aan de andere kant aan de hand? Interpreteer ik het wel goed? Er zijn altijd twee kanten! Ben ik zelf ook niet te scherp op dingen? Uitreiken naar verbinding, de ander proberen te blijven vertrouwen. Piet is dat jammer genoeg niet gelukt in zijn leven. Maar weet je: ongeacht hoe levens ook lopen... wie ben ik daarover te oordelen. Iedereen leeft zijn leven hoe hij/zij dat wil. Piet had een eigen gebruiksaanwijzing. En ach, wie heeft dat eigenlijk niet ... Wat dan ook, hoe het ook gaat: ieder mens is waardevol."

Karin Brandt

Onze vrijwilligers, onze kanjers!

Weet u wat er allemaal bij komt kijken het werken bij onze organisatie en wat de rol van de vrijwilligers hierbij is. Dan snapt u wel dat wij het hebben over onze onbetaalbare kapitaal.

We hebben:

- 5 bestuursleden
- 57 vrijwilligers die in het hospice werken
- 12 vrijwilligers die thuis inzetbaar zijn
- 3 vrijwilligers die in het hospice en thuis inzetbaar zijn
- 4 vrijwilligers in de werkgroep nieuwbouw
- 3 vrijwilligers in de scholingscommissie
- 3 vrijwilligers in de p.r. commissie
- 3 vrijwilligers in de commissie nieuwe website maken
- 2 klusvrijwilligers
- 2 vrijwilligers die planten en onze daktuin verzorgen
- 2 vrijwilligers voor boodschappen en andere huishoudelijke taken
- 1 vrijwilliger die ons aquarium verzorgt
- 1 vrijwilliger automatisering

Weet u dat zij samen per jaar ruim 13.400 uur vrijwilligerswerk doen. Daarnaast werken zij samen met 12 verpleegkundigen, 4 coördinatoren en 3 medewerkers van de huishoudelijke zorg.

Met zijn allen team Hospice en VPTZ Delft, een topclub. Bedankt voor jullie inzet!

Uitdagend en waardevol

Wat is het toch een uitdagend en waardevol beroep om verpleegkundige/verzorgende in Hospice Delft te zijn. Zorgen, dat de pijn dragelijk is; dat de benauwdheid onder controle is; dat wonden misschien nog kunnen verbeteren; dat bewoners zich veilig en zelfs een beetje verwend voelen en dat familieleden tevreden zijn met de geboden ondersteuning. Alle verpleegkundige interventies komen samen in deze intensieve laatste fase van het leven.

We doen dat mooie werk met een vaste groep verpleegkundigen en enkele zeer ervaren verzorgenden in dienst van Careyn. We zijn 24 uur aanwezig. Dat we dit werk vanuit ons hart doen, blijkt wel uit de meerdere feestjes van 25 jaar in dienst bij Careyn en dat de meeste collega's tot hun pensioen in het hospice willen blijven werken. Dit jaar hebben we een fijne nieuwe jonge collega in ons team erbij kunnen verwelkomen. Alle verpleegkundige interventies en andere verpleegkundige taken doen we niet alleen. We werken samen met wel 70 verschillende huisartsen uit Delft, Den Hoorn, Pijnacker; met het Specialistisch Thuiszorgteam Careyn, met wondverpleegkundigen, apotheken, geestelijk verzorgers, beeldend begeleidster, Stichting Ambulance Wens, en niet te vergeten: alle vrijwilligers.

Wij zijn blij met het nieuwe camerasysteem, waarmee we bewoners met hun toestemming nog beter kunnen observeren. Zo kunnen we bij verzwakte bewoners het risico op vallen nog meer beperken.

Een echtgenote zei laatst tegen me: "Misschien een beetje raar.....maar ik ben heel graag hier. Ik voel me hier zelfs heel fijn. Ben zo blij dat mijn man voor het hospice heeft gekozen." Wat een compliment!

Dit maakt ons werk zo waardevol!

Presentiebenadering

Het hoofdthema van VPTZ Nederland is ER ZIJN en deze loopt als rode draad door ons VPTZ werk. Er Zijn. In het hele gewone in contact zijn. Dat is waarom we voor de vrijwilligers een themabijeenkomst over presentiebenadering hebben georganiseerd. De bijeenkomst werd geleid door Karin Brandt.

Wat is Presentie? Het woord 'presentie' of de uitdrukking 'present zijn' kennen we allemaal uit de omgangstaal. Daar betekent het zoiets als 'er zijn', 'aanwezig zijn'. Maar binnen de presentiebenadering wordt dit begrip op een heel specifieke manier ingevuld. Als je presentie wilt beoefenen, kom je er niet met 'er zijn voor de ander'. Er komt veel meer bij kijken. Het uitgangspunt is: je kunt er niet vóór iemand zijn, als je niet mét hem of haar bent.

In je werk als vrijwilliger gaat het in het contact met de bewoner/cliënt juist om het gewone, het alledaagse. Als je echt in contact bent, sluit je aan bij iemand, stem je af op iemand. Het gaat op dat moment niet om jou als hulpverlener maar je bent op zoek naar waar die ander behoefte aan heeft (uiteraard wel met het bewaken van je eigen grenzen). Dit wordt ook wel relationeel werken genoemd. Relationeel werken is geen methodiek, het draait om het in relatie zijn met de ander. Ook al los je met het in relatie zijn met de ander niets op, het doet de ander niets dan goed.

Omdat je als vrijwilliger met diverse bewoners/cliënten te maken hebt, betekent dat ook dat je constant moet schakelen tussen de diverse personen maar ook met de mantelzorgers rondom die personen. Een continue zoektocht naar het optimaal mogelijk present kunnen zijn op ieder specifieke contactmoment. Door het present kunnen zijn schep je ruimte en in die ruimte kan de ander tevoorschijn komen.

In het contact ben je heel behoedzaam, zodat je niet vanuit je vak, je opleiding, je aannames of snelle interpretaties denkt te weten hoe het zit. Je probeert eigenlijk op een verwonderde ontdekkingstocht te gaan met de vraag: wie zijn deze mensen? Dus ga vooral op een rommelige kamer niet gelijk de kamer opruimen maar kijk en luister eerst naar de ander: wat speelt hier voor haar, wat vindt zij belangrijk? Je wacht eerst even af en bent terughoudend, je past je tempo aan dat van de ander aan.

Binnen de presentiebenadering werk je ook niet uitsluitend op routine ('Zo doe ik het altijd!' of: 'Zo doen wij het hier!'). Als een persoon bijvoorbeeld het stempel 'lastig' krijgt opgedrukt, ga je er niet zonder meer van uit dat dat klopt, maar ga je eerst uitzoeken

wat er echt aan de hand is: heeft het iets te maken met wat je als zorgverleners doet of laat? En wat zou er anders kunnen, waardoor deze persoon zich beter geholpen, gehoord of gezien voelt?

Wat ook een kenmerk van presentiebenadering is, is dat je niet alleen aanspreekbaar bent op één type vraag of probleem. Je gaat soms buiten de grenzen van je eigen vakgebied, als dat nodig is. Dat betekent niet dat je alles moet doen en kunnen. Integendeel, je zorgt juist dat er ruimte en aandacht is voor wat er speelt en dat iemand er eventueel hulp bij krijgt. Op deze manier mag je als vrijwilliger het vak deskundig en met betrokkenheid uitoefenen en werk je nog meer met en voor mensen. Dit bevordert het werkplezier in het (samen)werken en zo ook de voldoening en zin in het werk. En omdat het werkplezier en de motivatie stijgen worden werkers meer 'zelfsturend'. Ze hebben dan niet alleen verantwoordelijkheden maar ze nemen deze zo nodig ook. Door presentie gaat de hoeveelheid regels, administratieve besommeringen en controles omlaag, worden moeilijk bereikbare mensen beter bereikt en dat is uiteindelijk de bedoeling van goede palliatieve zorg toch?

Petra Alting von Geusau, coördinator

Statistieken 2021

Hospice

Om u meer te vertellen over de ontwikkelingen rondom ons hospice kijken we terug op de afgelopen drie jaar.

	2019	2020	2021
Bezettingspercentage	89%	78%	87%
Gemiddelde verblijfsduur	30 dagen	23 dagen	34 dagen
Aantal opnames	54	62	46

Het valt op dat de verblijfsduur het afgelopen jaar langer is geworden. Daardoor konden we minder mensen in het hospice opnemen. Dat heeft duidelijke gevolgen gehad voor de mensen op de wachtlijst. 46 mensen hebben we helaas geen plaats kunnen aanbieden. Wel proberen we iedere keer te zoeken naar hulp bij andere hospices of organisaties. Ook onze thuisvrijwilligers kunnen helpen om een bepaalde periode thuis te overbruggen. 7 bewoners zijn eerst thuis begeleid en daarna in het hospice opgenomen. 1 bewoner is overgeplaatst naar een verpleeghuis.

De grootste verwijzers voor het hospice zijn de huisartsen en het ziekenhuis en in mindere mate de thuiszorgorganisaties.

Thuis

	2019	2020	2021
Aantal inzetten	40	32	34
Gemiddelde tijd inzet	46 dagen	35 dagen	43 dagen

Onze vrijwilligers hebben thuis 586 uur ondersteuning aangeboden. Dit is iets minder dan in voorgaande jaren, omdat we nog steeds de effecten van Corona merken. Mensen doen minder snel een beroep op hulp door vreemden om het risico op besmetting te verminderen.

De thuiszorgorganisaties schakelen onze hulp sneller in, omdat ze merken dat de mantelzorgers overbelast raken. Maar ook vanuit de huisartsen en soms vanuit de ziekenhuizen komen er aanvragen binnen.

Onze thuisvrijwilligers kunnen ook worden ingezet bij terminale bewoners in woonzorginstellingen. Dit om de mantelzorgers en de professionele zorg te ondersteunen en te zorgen dat mensen minder vaak alleen zijn. Dit is minder bekend, maar door het aanhalen van contacten met de woonzorginstellingen brengen we dit meer onder de aandacht. Dit afgelopen jaar was er 1 inzet in een zorginstelling.

Financiën 2021

Ook het jaar 2021 stond weer in het teken van Corona. Hiermee rekening houdend, kunnen we zondermeer tevreden zijn met het financiële resultaat over dit jaar. De huidige financiële positie geeft nog altijd aanleiding om met vertrouwen naar de toekomst te kijken. De focus blijft niettemin gericht op een kostenefficiënte organisatie, niet in de laatste plaats omdat een belangrijk deel van de jaarlijkse baten afkomstig is van nu eenmaal niet vooraf te begroten charitas. Vanwege corona leek niets vanzelfsprekend, maar ook in 2021 hebben toch velen hun steentje bijgedragen. Onze organisatie staat als een huis en bewijst ieder jaar opnieuw haar plaats in de samenleving. Wederom op deze pagina een woord van dank aan al onze begunstigers, zonder wie een sluitende exploitatie een stuk moeilijker wordt!

	Begroting 2022	Realisatie 2021	Realisatie 2020
Baten			
Donaties/Giften	1.000,00	1.032,00	1.486,00
Subsidie VWS	224.398,08	213.331,73	226.549,28
Subsidie WMO	28.033,00	26.405,00	0,00
Bijdragen bewoners	65.000,00	73.285,00	65.582,50
	318.431,08	314.053,73	293.617,78
Lasten			
Kosten coördinatie	170.000,00	167.233,83	162.924,89
Kosten huisvesting	90.000,00	86.966,73	80.260,43
Kosten voeding, dranken	36.000,00	33.353,14	30.867,88
Cursussen/vrijwilligers	13.000,00	12.017,77	13.178,68
Kosten overig	15.000,00	13.122,78	11.451,39
Bankkosten	500,00	307,80	144,55
	324.500,00	313.002,05	298.827,82
Resultaat	-6.068,92	1.051,68	-5.210,04

Hospice en VPTZ Delft

Vorrinkplein 602

2624 DZ Delft

 015 25 73 121

 info@hospice-vptzdelft.nl

 www.hospice-vptzdelft.nl